

SCENARIUSZ LEKCJI

Imię i nazwisko autora:	Marcin Łukasiewicz
Przedmiot:	Historia Muzyki
Temat zajęć:	Rola teatrów jako ośrodków kultury muzycznej
Grupa docelowa:	III etap edukacyjny, liceum, technikum, zakres rozszerzony
Ogólny cel kształcenia:	Omówienie roli teatrów jak ośrodków kultury muzycznej.
Kształtowane kompetencje kluczowe:	Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE z 18.12.2006, Kompetencje kluczowe: 1) porozumiewanie się w języku ojczystym; 5) umiejętność uczenia się; 8) świadomość i ekspresja kulturalna.
Podstawa programowa:	I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 2. Starożytność (Egipt, Grecja, Rzym i in.). Uczeń: 2) rozróżnia i charakteryzuje gatunki muzyczne związane z teatrem antycznym (hymn, oda); 6. Klasycyzm. Uczeń: 1) charakteryzuje muzykę w kontekście estetyki epoki; f) rola teatrów jako ośrodków muzycznych. III. Tworzenie wypowiedzi związanych z historią i kulturą muzyczną. Uczeń: 2. przybliży twórczość i działalność przedstawicieli różnych obszarów kultury muzycznej, np. dyrygent, leader zespołu, koncertmistrz, reżyser spektaklu muzyczno-teatralnego, kompozytor, wykonawca, wirtuoz, primadonna, primabalerina, performer, klezmer, muzykant, pieśniarz;
Cele (szczegółowe) operacyjne:	Uczeń: - przedstawia historię związku teatru i muzyki, - potrafi wskazać rolę teatrów jako ośrodków kultury muzycznej, - zna najważniejsze formy sceniczne łączących teatr oraz muzykę.
Metody/techniki kształcenia:	1. Prezentacja. 2. Dyskusja. 3. Ćwiczenia.
Formy organizacji pracy:	1. Praca nauczyciela z uczniami. 2. Praca indywidualna ucznia. 3. Praca w grupach.
PRZEBIEG LEKCJI	
Faza wprowadzająca:	
Nauczyciel wprowadza uczniów w temat lekcji, na wstępie opowiadając uczniom czym jest teatr współczesny a czym był dawniej.	

Faza realizacyjna:

Nauczyciel opowiada uczniom jak wyglądał teatr w antyku i średniowieczu. Wskazuje, że już w V wieku przed naszą erą powstawały greckie dramaty antyczne, które oprócz słowa i tańca zawierały muzykę. Tragedie oraz komedie Sofoklesa czy Ajschylosa miały akompaniament, który pomagał w ustalaniu choreografii tancerzy oraz podkreślał pewne wydarzenia fabularne. Podkreśla, że podczas średniowiecza sama instytucja teatru praktycznie nie istniała. Dominowali wędrowni minstrele oraz trupy teatralne w małych składach. Występowali najczęściej z prostymi przedstawieniami lub śpiewali.

Nauczyciel tłumaczy pojęcie *commedia dell'arte*.

Nauczyciel opowiada o tym, że czas renesansu był znamienny z uwagi na wykształcenie się *commedii dell'arte*. Powstała ona we Włoszech. Jej ważnymi cechami był spory komizm, gagi (pod nazwą *lazzi*), a także powtarzalność postaci scenicznych. Podkreśla, że używano sporo improwizacji.

Uczniowie zapoznają się z e-materiałem na temat rozwoju sztuki teatralnej w baroku. Nauczyciel tłumaczy czym jest opera balladowa, czym opera seria, a czym opera buffa.

Nauczyciel opowiada uczniom o rozwoju sztuki teatralnej w epoce klasycyzmu, w szczególności o rozwoju baletu i opery. Nauczyciel tłumaczy pojęcia:

Wodewil; Singspiel;

Burleska.

Uczniowie zapoznają się z materiałem audio 1, Christoph Willibald Gluck - aria "O del mio dolce ardor" z opery "Paride ed Elena". Następnie nauczyciel prosi ich o przeanalizowanie tego utworu.

Nauczyciel prosi uczniów o zapoznanie się z wiadomościami na temat dalszego rozwoju teatrów muzycznych w XIX wieku (e-materiał).

Nauczyciel odtwarza uczniom fragmenty Kankana z operetki „Orfeusz w Piekło” oraz utworu All that Jazz z musicalu Chicago. Następnie uczniowie dobierają się w grupy (ilość osób w grupie ustala nauczyciel) i opisują jeden z odtworzonych utworów. Opis przygotowują na kartkach i każda grupa przedstawia na forum klasy swoje przemyślenia.

Nauczyciel opowiada uczniom o roli teatrów dla kultury muzycznej. Mówi, iż nawet zwykła sztuka może zawierać oprawę muzyczną, która musi współgrać z wydarzeniami oglądanymi przez widzów. Podkreśla, że stworzenie takiego połączenia stanowi dowód na rozwój pracy kompozytorskiej, które mogło się dokonać dzięki teatrowi.

Następnie odtwarza uczniom fragment uwertury z "Wesela Figara", Wolfganga Amadeusza Mozarta. Następnie rozpoczyna dyskusję na jej temat z uczniami.

Uczniowie zapoznają się z galerią Teatrów muzycznych z e-materiału.

Uczniowie wykonują zadania nr 1, 2, 3, 4.

Faza podsumowująca:

Utrwalenie wiadomości poprzez przygotowanie i rozwiązanie krzyżówki. Uczniowie dzielą się w pary, każda para przygotowuje krzyżówkę na kartce w kratkę, hasłem jest „burleska”. Uczniowie z zakresu tematycznego lekcji przygotowują pytania. Następnie wymieniają się krzyżówkami i rozwiązują krzyżówkę innej pary.

Praca domowa:

Uczniowie rozwiązują zadania nr 5, 6, 7.